

RESPUBLİKA ELMİ TƏDQİQATLARIN ƏLAQƏLƏNDİRİLMƏSİ ŞURASI

<i>Təşkilatın adı</i>	Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi Azərbaycan Tibb Universiteti
<i>Sənədin növü</i>	Tibb üzrə Fəlsəfə Doktoru adını almaq üçün Dissertasiya işinin ANNOTASIYASI
<i>Tədqiqat işinin adı</i>	Baş və boyun dərisinin yerli-yayılmış yastıhüceyrəli xərçəngi olan xəstələrdə müalicə taktikasının təkmilləşdirilməsi
<i>Tədqiqat mövzusunun aid olduğu elmi problemin adı</i>	Klinik, morfoloji, molekulyar-genetik və laborator müayinələrin əsasında və immuno-target terapiya tətbiq etməklə bədxassəli şişlərin müalicəsinin optimallaşdırılması
<i>Qeydiyyat alındığı Elmi Şuranın adı</i>	Azərbaycan Tibb Universitetinin müalicə-profilaktika fakültəsi
<i>Qeydiyyat tarixi</i>	Burada Elmi Şurada təsdiq tarixi yazılır
<i>Etika Komissiyasının qərarı</i>	Burada tədqiqata icə verən Etika komissiyasının adı, ünvanı və əlaqə məlumatları yazılır
<i>İxtisas şifri</i>	
<i>İxtisasın adı</i>	Onkologiya
<i>İcarçının statusu</i>	Doktorant
<i>İcraçı</i>	Əlibəyli Nərgiz Qalib qızı
<i>Təvəllüdü</i>	1991
<i>Cinsi</i>	qadın
<i>İş yeri və vəzifəsi</i>	Azərbaycan Tibb Universiteti, Onkologiya kafedrasının doktorantı
<i>Əlaqə</i>	ulker-madatova@mail.ru
<i>Elmi rəhbər</i>	Professor, tibb elmlər doktoru Əmirəliyev Namiq Mayıs oğlu, ATU Onkologiya kafedrasının professoru, amir-aliyev_n@mail.ru
<i>Elmi məsləhətçi</i>	
<i>Sponsor</i>	
<i>Tədqiqatın yerinə yetiriləcəyi yerli təşkilat</i>	Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi Azərbaycan Tibb Universiteti Telefon: (+99412) 597-38-98, Faks: (+99412) 597-38-98, e-mail: admin@amu.edu.az
<i>Tədqiqatın yerinə yetiriləcəyi xarici təşkilat (lar)</i>	
<i>Şəhər və il</i>	Bakı 2022
<i>Koordinasiya şurasına ilkin və sonrakı müraciət tarixi</i>	
<i>AMEA qeydiyyat nömrəsi</i>	
<i>Qeydiyyat tarixi</i>	
<i>Maraqların toqquşması</i>	Yoxdur

TƏDQIQATIN MƏZMUNU

<i>İşin adı</i>	Baş və boyun dərisinin yerli-yayılmış yastıhüceyrəli xərçəngi olan xəstələrdə müalicə taktikasının təkmilləşdirilməsi
<i>Problem</i>	Baş və boyun dərisinin yerli yayılmış yastıhüceyrəli xərçənginin aparıcı müalicə üsulu cərrahi əməliyyatdır. Bu nahiyənin topoqrafoanatomik quruluşu səbəbindən əməliyyat bir sıra hallarda şərti radikal və qeyri-radikal xarakter daşıyır. Belə hallarda cərrahi əməliyyatdan sonrakı dövrdə adyuvant (şüa və ya kimyəvi-şüa) müalicəsinin məqsədə uyğunluğu problemi diqqət mərkəzində qalmaqdadır. Problemin həlli yollarından biri bu qrup xəstələrdə müalicə taktikasının təkmilləşdirilməsi yolu ilə onların effektivliyinin öyrənilməsidir.
<i>Məqsəd</i>	Baş-boyun dərisinin yerli-yayılmış yastıhüceyrəli xərçənginin müalicə taktikasının təkmilləşdirilməsi yolu ilə onkoloji nəticələrinin yaxşılaşdırılmasından, xəstələrin həyat keyfiyyətinin yüksəldilməsindən ibarətdir.
<i>Obyekt və müdaxilələr – (xəstə qrupları və müdaxilələr/proseduralar)</i>	Tədqiqat işi Azərbaycan Tibb Universitetinin Onkoloji klinikasının baş və boyun şişlərinin cərrahiyyəsi şöbəsində baş və boyun dərisinin yerli-yayılmış yastıhüceyrəli xərçənginə görə müalicə almış 118 xəstənin müalicəsinin nəticələrinin araşdırılmasını nəzərdə tutur. Müalicənin üsullarından asılı olaraq xəstələr iki qrupa ayrılacaq. I qrup – ancaq cərrahi əməliyyat icra edilmiş – 83 xəstə II qrup – əməliyyatdan sonrakı dövrdə adyuvant müalicə (şüa və ya kimyəvi-şüa) almış – 35 xəstə
<i>Əsas qiymətləndirmə kriteriyası və onun ölçmə metodu</i>	- Müalicənin onkoloji nəticələri - Xəstələrin həyat keyfiyyəti
<i>Əlavə qiymətləndirmə kriteriyaları və onların ölçmə metodları</i>	- Əməliyyatdan sonrakı yerli ağırlaşmalar - Müalicənin funksional və estetik nəticələri
<i>Açar sözlər</i>	Baş boyun dərisinin yerli-yayılmış yastıhüceyrəli xərçəngi, cərrahi və kombinə olunmuş müalicə, müalicənin nəticələri, xəstələrin həyat keyfiyyəti
<i>Obyektinə görə işin növü</i>	Klinik
<i>Məqsədinə görə işin növü</i>	Müalicə və reabilitasiya
<i>Vaxta görə işin növü</i>	Retrospektiv və prospektiv
<i>Klinik tədqiqatın modeli</i>	Qeyri-randomizə kontrol
<i>Obyekt – xəstələr (material)</i>	Baş və boyun dərisinin yerli-yayılmış yastıhüceyrəli xərçənginə görə cərrahi və kombinə olunmuş müalicə almış 118 xəstə
<i>Daxil etmə kriteriyaları</i>	Baş və boyun dərisinin yerli-yayılmış birincili və residiv yastıhüceyrəli xərçəngi olan xəstələr
<i>Çıxarma kriteriyaları</i>	- Baş və boyun dərisinin erkən mərhələli yastıhüceyrəli xərçəngi - Baş və boyun dərisinin bazalhüceyrəli xərçəngi - Baş və boyun dərisinin yastıhüceyrəli xərçənginə görə konservativ (şüa və ya kimyəvi-şüa) almış xəstələr

Randomizasiya üsulu	Olmayacaq
Müdaxilənin növü	Cərrahi və kombinə olunmuş müalicə
Müdaxilənin açıqlaması	Baş boyun dərisinin yerli-yayılmış birincili və residiv yastı hüceyrəli xərçənginə görə aparılan cərrahi əməliyyat və əməliyyatdan sonrakı dövrdə müəyyən göstəricilər daxilində adyuvant (şüa və ya kimyəvi-şüa) müalicə.
Statistik və riyazi işləmlər	<ul style="list-style-type: none"> - Riyazi statistikanın parametrik, qeyri-parametrik, korrelyasiya, reqresiya analizindən və proqnozlaşdırma metodlarından istifadə olunacaq - Statistik işləmələr zamanı müvafiq proqram paketlərindən istifadə ediləcək - Bütün hesablamalar SPSS elektron cədvəllər və diaqramlarda öz əksini tapacaq
Aktuallığı	<p>Baş və boyun dərisinin yerli-yayılmış xərçənginin müalicə standartı radikal cərrahi əməliyyat və müəyyən göstəricilər daxilində adyuvant (şüa və ya kimyəvi-şüa) müalicədən ibarətdir (8-15-1). Rekonstruktiv-plastik cərrahiyyənin müasir nailiyyətlərinin onkoloji praktikaya tətbiqi yerli-yayılmış dəri xərçənginin cərrahi müalicəsinin və tibbi reabilitasiyanın imkanlarını keyfiyyət baxımından yeni səviyyəyə qaldırmışdır. Damar ayaqcıqlı toxuma dilimlərindən və sərbəst transplantatlardan istifadə cərrahi əməliyyatdan sonrakı geniş şiş qüsurlarının bir etapda bərpaşına imkan verir və qeyri-rezektabel şişlərinin sayını azaldır [7, 3, 9, 4, 11]. Digər tərəfdən baş boyun nahiyəsinin topoqrafo-anatomik quruluşu və şişin infiltrativ böyüməsi səbəbindən cərrahi əməliyyat şərti-radikal və qeyri-radikal xarakter daşıya bilər. Buna baxmayaraq bu tip əməliyyatların aparılması klinik onkologiyanın müasir mövgeyi nöqtəyi nəzərindən özünü doğruldur və xəstələrin həyat keyfiyyətini yaxşılaşdırır. Belə ki, qüsurun intakt, yaxşı qan təchizatlı toxuma dilimləri ilə bərpaş, əməliyyatdan sonra şiş qüsuru nahiyəsinə lazımı dozada radioterapiyasının aparılmasını mümkün edir [6, 10, 16]. Eyni zamanda bu qrup xəstələrdə adyuvant məqsədlə aparılan şüa və ya kimyəvi-şüa müalicəsinin effektivliyini sübut edən ədəbiyyat məlumatlarına rast gəlinir [2, 5, 12, 13, 14].</p> <p>Beləliklə, baş və boyun dərisinin yerli-yayılmış birincili və residiv yastı hüceyrəli xərçəngi zamanı yuxarıda qeyd edilən müalicə sxemlərinin onkoloji nəticələrinin qiymətləndirilməsi, cərrahi əməliyyatdan sonra əmələ gələn qüsurun, rekonstruktiv siyahısı üsullarının effektivliyinin öyrənilməsi və xəstələrin müalicədən sonrakı həyat keyfiyyətinin tədgigi aktual əhəmiyyət kəsb edir. Hazırkı tədqiqat işi bu məsələlərin həllinə həsr edilmişdir.</p>
Vəzifələr	<ul style="list-style-type: none"> - Baş və boyun dərisinin yerli yayılmış birincili və residiv xərçənginin rekonstruktiv-bərpaedici cərrahiyyəsinin effektivliyinin araşdırılması - Baş və boyun dərisinin yerli-yayılmış yastı hüceyrəli xərçənginin cərrahi və kombinə olunmuş müalicənin onkoloji nəticələrin öyrənilməsi

	<ul style="list-style-type: none"> - Baş və boyun dərisinin yerli-yayılmış yastıhüceyrəli xərçənginin cərrahi müalicəsinin funksional və estetik nəticələrinin tətbiqi - Müalicədən əvvəlki və müalicədən sonrakı müxtəlif dövrlərdə xəstələrin həyat keyfiyyətinin müqayisəli qiymətləndirilməsi
Orijinallıq (yeniliyi)	İlk dəfə olaraq bir müalicə müəssisəsində və böyük klinik materialda, baş və boyun dərisinin yerli-yayılmış yastıhüceyrəli xərçənginin cərrahi və adyuvant terapiyadan istifadə etməklə kombinə olunmuş müalicəsinin əhəmiyyəti əsaslandırılacaq. Müalicənin onkoloji və funksional və estetik nəticələri və xəstələrin həyat keyfiyyəti kompleks şəkildə öyrəniləcəkdir.
Gözlənilən nəticələr və onların elmi-praktik əhəmiyyəti	<ul style="list-style-type: none"> - Baş və boyun dərisinin yerli-yayılmış yastıhüceyrəli xərçəngi zamanı rekonstruktiv cərrahiyyədən istifadə xəstələrin erkən reabilitasiyasını təmin edəcək; - Cərrahi və adyuvant rejimə aparılan kombinə olunmuş müalicə bu qrup xəstələrdə onkoloji nəticələri yaxşılaşdıracaq; - Müalicə metodikasının təkmilləşdirilməsi xəstələrin həyat keyfiyyətini yüksəldirəcəkdir.
Maddi və texniki imkanlar	<i>Tədqiqatın yerinə yetirilməsi üçün lazım olan maddi və texniki avadanlıqlar və onların təmini harada və kim tərəfindən ediləcəkdir.</i>
Tədqiqatın yerinə yetiriləcəyi yer	ATU Onkoloji Klinikası
İşə başlama vaxtı	2022
İşin bitirmə vaxtı	2025
İşin müddəti	4 il
İşin mərhələləri	<p>2022-ci il: Göstərilən mövzü üzrə ədəbiyyat mənbələri ilə tanışlıq. Ədəbiyyat mənbələrinin və retrospektiv materialların toplanması.</p> <p>2023-cü il I-II kvartalları: Kafedra iclasında, Problem komissiyasında və Fakultə elmi Şurasında tibb üzrə fəlsəfə doktoru adını almaq üçün dissertasiya mövzusunun və planının təsdiqi. Ədəbiyyat mənbələrini və retrospektiv materialların toplanmasının yekunlaşdırılması. Retrospektiv materialların nəticələrinin statistik işlənməsi. Dissertasiya mövzusu üzrə elmi məqalənin tərtibi.</p> <p>2023-cü ilin III-IV kvartalları: Dissertasiyanın ədəbiyyat icmalının, material və metod bölməsinin yazıb başa çatdırılması. Prospektiv materialların nəticələrin təhlili, statistik işlənməsi, elmi məqalənin tərtibi.</p> <p>2024-cü ilin I-II kvartalları. Şəxsi tədqiqatların yekunlaşdırılması, dissertasiyanın xüsusi tədqiqat bölməsinin yazılıb başa çatdırılması. Elmi-tədqiqat nəticələrinin statistik işlənməsi, dissertasiyanın tam tərtibi. Elmi işin nəticələri ilə elmi konfranslarda çıxış etmək.</p> <p>2024-cü ilin III-IV kvartalları-2025-ci il: Dissertasiyanın ilkin müzakirəsi və rəsmi aprobasiya.</p>
Ədəbiyyat	1. Almadori G.,De-Corso E.,Salgarello M. when is a surgical multidisciplinary approach required in the management of head and

- neck non-melanoma skin cancer and in advanced head and neck pathologies involving skin.
- 2 Canueto J.,Toll A. The value of adjuvant radiotherapy in cutaneous squamous cell carcinoma:a review.a Actas Dermo-Sifiliograficas.2018;109(6):476-484
 3. Chim.H.,Salgado C.,Seselgyte R. et.al.Principles of head and neck reconstruction:an algorithm to guide flap selection.Semin Plast Surg.2010;24;148-154.doi.10.1055/9-0030-1255332
 4. Colletti G.,Tewfik K.,Bardarri A.,Allevi F. et.al. Regional flaps in head and neck reconstruction: a reappraisal J.oral Maxillotac Surg., 2015 Mar; 73(3):571.e.1-571.e.10.doi:1016/j.joms.2014.10.021
 5. Ferini G.,Palmisciano P.,Forte S.,Viola A.et.al.Advanced or metastatic cutaneous squamous carcinoma:the current and future role of radiation therapy in the Era of immunotherapy.Cancers 2022,14,1871.https://doi.org/10.3390/cancers14081871
 6. Harris B., Pipkorn P.Nguyen K., Jackson R. et.al. Association of adyuvant radiation therapy with survival patiens with advanced cutaneus squamous cell carcinoma of the head and neck .JAMA Otolaryngol head Neck Surg.2019;145(2);145(20);153-158.doi 10.1001./jamaoto.2018.3650
 7. Hill J., Rinker B. Microsurgical reconstruction of large, locally advanced cutaneous malignancy of the head and neck. International Journal of Surgical oncology. Volume 2011. Article ID 415219. doi:10.1155/2011/415219
 - 8 Mardini S.,Christofer J., Chen H.Skin cancer of the head and neck. Semin Plastik Surgery 2010 May;24(2):117-126 doi:10.1055/S-0030-1255329
 9. Mccarty J.L.,Carey A.S.El-deiry M.W. Baddour H.M. et al. Imaging of surgical free flaps in head and reconstruction.AJNR Am.J.Neuroradiol.2019/Jan,40(1);5-13.doi:10.3174/ajnr.A5776
 10. Muto P. Radiotherapy in the adjuvant and advanced setting of CSCC.Dermatol Pract Concept.2021;11(2)e.202116889 doi:10/.5826/dpc.11.S2a.1689.,Pastore F.
 11. Multani J.,Nagi G.,Singh B.Local and locoregional flaps in head and neck defects.Journal of Evolution of medical and Dental Sciences 2015;4(1);12-20
 - 12 Perez C.Management of incompletely excised carcinoma of the skin / Int.J.Radiol Oncol biol Rhys.1991;20(4);903-904
 - 13.Porceddu S. Prognostic factors and the role of adjuvant radiation therapy in non-melanome skin cancer of the head and neck.American Society of Clinical Oncology-Educational Book.2015;35(35):e513-518.doi.10.14694\Ed Book.AM.2015.35.e.513.
 - 14 Staackmann C., Schild S., Rades D. Palliative radiotherapy for cutaneous squamous cell carcinoma of head and neck region In Vivo. 2021;35 (4)2283-2288. doi:https://doi.org/10/21873\invivo.12501. |

	<p>\Acta Otorhinolaryngologica Italica.2021:41(2).9145-157.doi:10.14639\0392-100X-suppl.1-41-2021-15.</p> <p>15.Sood A.,Bivona L.,Mahkroumi Z.,Hausner P.et.al Beyond the dermis-high-risk invasive squamous cell carcinoma:a retrospective review.J.Wound Care 2020 oct 2;29(10)/556-561/doi:10/12968\jowc.2020.29.10.556.</p> <p>16. Stevenson M.,criscito M.,Wilken R.et.al. Use of adjuvant radiotherapy in the treatment of high-risk cutaneous squamous cell carcinoma with perineural invasion.JAMA Dermatol.2020;156(8):918-921.doi:10.1001/jamadermatol.2020.1984</p>
Tədqiqatın hazırkı vəziyyəti	Davam edir
İşlə əlaqədar çap olunan məqalələr	İşlə əlaqədar çap olunan məqalələr yazılır
Abstrakt (Azərbaycanca)	
İşin adı:	Baş və boyun dərisinin yerli-yayılmış yastıhüceyrəli xərçəngi olan xəstələrdə müalicə taktikasının təkmilləşdirilməsi
Problem:	Baş və boyun dərisinin yerli-yayılmış yastıhüceyrəli xərçənginin aparıcı müalicə üsulu cərrahi əməliyyatdır. Bu nahiyənin topoqrafiya-anatomik quruluşu səbəbindən əməliyyat bir sıra hallarda şərti radikal və qeyri-radikal xarakter daşıya bilər. Belə hallarda cərrahi əməliyyatdan sonrakı dövrdə adyuvant (şüa və ya kimyəvi-şüa) müalicəsinin məqsədə uyğunluğu problemi diqqət mərkəzində qalmaqdadır. Problemin həlli yollarından biri bu qrup xəstələrdə müalicə taktikasının təkmilləşdirilməsi yolu ilə onların effektivliyinin öyrənilməsidir.
Məqsəd:	Baş və boyun dərisinin yerli-yayılmış yastıhüceyrəli xərçənginin müalicə taktikasının təkmilləşdirilməsi yolu ilə onkoloji nəticələrin yaxşılaşdırılmasından, xəstələrin həyat keyfiyyətini yüksəldirməsindən ibarətdir
Material və metodlar:	Tədqiqat işi Azərbaycan Tibb Universitetinin Onkoloji klinikasının baş və boyun şişlərinin cərrahiyyəsi şöbəsində baş və boyun dərisinin yerli-yayılmış yastıhüceyrəli xərçənginə görə müalicə almış 118 xəstənin müalicəsinin nəticələrinin araşdırılmasını nəzərdə tutur. Müalicənin üsullarından asılı olaraq xəstələr iki qrupa ayrılacaq. I qrup – ancaq cərrahi əməliyyat icra edilmiş – 83 xəstə II qrup – əməliyyatdan sonrakı dövrdə adyuvant müalicə(şüa və ya kimyəvi-şüa) almış – 35 xəstə
Əsas qiymətləndirmə kriteriyaları:	Müalicənin onkoloji nəticələri. - Xəstələrin həyat keyfiyyəti.
Əlavə qiymətləndirmə kriteriyaları:	Əməliyyatdan sonrakı yerli ağırlaşmalar. - Müalicənin funksional və estetik nəticələri.
Açar sözlər:	Baş və boyun dərisinin yerli-yayılmış yastıhüceyrəli xərçəngi, cərrahi və kombinə olunmuş müalicə, müalicənin nəticələri,

	xəstələrin həyat keyfiyyəti
İşin növü və dizaynı:	Kliniki, qeyri-randomizə, retrospektiv-prospektiv
<i>Abstract (in english)</i>	
Name of study:	Improvement of treatment tactics in patients with advanced squamous cell cancer of the head and neck skin
Background:	The leading method of treatment for locally spread squamous cell cancer of the head and neck skin is surgical operation. Due to the topographoanatomical structure of this region, the operation is conventionally radical and non-radical in a number of cases. In such cases, the problem of appropriateness of adjuvant (radiation or chemical-radiation) treatment in the post-surgery period is a problem. Remains in the center of attention. One of the ways to solve the problem is to study their effectiveness by improving treatment tactics in this group of patients.
Objective:	It means improving the oncological results and improving the quality of life of patients by improving the treatment tactics of locally spread squamous cell cancer of the head and neck skin.
Material and methods (patient groups and interventions):	The research involves the examination of the results of the treatment of 118 patients who were treated for locally advanced squamous cell cancer of the head and neck skin in the department of surgery of head and neck tumors of the Oncology Clinic of the Azerbaijan Medical University. Depending on the methods of treatment, the patients will be divided into two groups. Group I - only surgical operation was performed - 83 patients Group II - 35 patients who received adjuvant treatment (radiation or chemo-radiation) in the postoperative period
Primary outcome:	Oncological results of treatment. - Patients' quality of life
Secondary outcome:	Postoperative local complications. -Functional and aesthetic results of the treatment.
Key words:	Locally spread squamous cell cancer of the head and neck skin, surgical and combined treatment, results of treatment, quality of life of patients.
Study type and design:	